

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj

Sibiu

IRLAP

A timișorontali törvényszék bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938)

Alapította:
Dr. VUCHEITICH
ENDRE
és Dr. VARNAY
ELEMÉR

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

A háborús események homlokterében továbbra is a légi tevékenység áll. Mind a keleti fronton, mind a földközi-tengeri térségben a légi erők fokozódó harcra készen állnak. Keleten a német repülőgépek a szovjet utánpótlási vonalak és hadipari berendezések ellen intézett heves támadásaik során egészen a Volga középső szakaszáig hatoltak, a Földközi-tengert ellenőrző olasz légi erők pedig a többi között Szudánig és Olasz-Kelet-Afrikáig nyomultak előre. Éjszakai repülőgéptámadást intéztek a tengely légi kötelékei az észak-afrikai Bone és Dzsidzseli kikötői ellen is.

Az olasz légvédelem

A Messaggero című olasz lap rámutat arra, hogy Itália légvédelme napról-napra hatásosabb. Utal a lap az északafrikai szövetséges fegyveres erőkkel szembeni erős légvédelemre, mely bevallja, hogy a szövetséges repülőgépek, szicíliai és sardíniai légi támadásai alkalmából erős légvédelembe ütköztek. A helyzet ebben a tekintetben a jövőben még inkább javulni fog, — írja a Messaggero. — Ha nem is lehet teljesen megakadályozni az ellenség támadásait, a növekvő elhárítás ereje egyre komolyabb veszélyeket okoz majd nekik.

A továbbiakban a római lap hangoztatja, hogy Olaszország korántsem rendezkedik be kizárólag védelemre. Terveznek mindazok, — írja — akik abban reménykednek, hogy a háború további szakaszát Olaszország csak védekezve vívja meg. Olaszországnak a Földközi-tengeren sok előretolt támaszpontja van még és súlyosan veszélyeztetni továbbra is az ellenséges hajózást. — fejeződik be a Messaggero cikke.

Washington

A Fehér Házban tegnap tovább folytatók Churchill és Roosevelt tanácskozásait. Svájci lapjelentések szerint a két angolszász kormányfő katonai természetű megbeszélései ma vagy holnap alighanem befejeződnek. Arra vonatkozóan, hogy ez egyben Churchill washingtoni tárgyalásainak végét is jelentené, még nem érkeztek hírek.

Mackenzie King kanadai miniszterelnök, aki több napon át részt vett a brit kormányfő és az északamerikai szövetségi elnök megbeszélésén, bejelentette, hogy Roosevelt elnök a közeljövőben Kanadába utazik.

Erdeklődést keltett a News Chronicle című londoni lapnak az az állítása, hogy Churchill miniszterelnöknek Londonba való visszatérése után átalakítják az angol kormányt. A News Chronicle szerint Morrison angol belügyminiszter megválik tisztségétől és kinevezik kincstári kancellárrá. Sir Kingsley Wood, az eddigi kincstári kancellár pedig a felsőházban foglal majd helyet. Az angol lap — melynek e közléséről a DNB genfi jelentéséből értesülünk — lehetségesnek tartja, hogy az új indiai alkirály kinevezésére is sor kerül.

Benes és Moszkva

Benes Ede, a csehszlovák köztársaság volt elnöke kétségtelenül a londoni emigráns kormányok egyik legtevékenyebb vezetője. Nem is oly régen a nagyszerű anyagi forrásokkal rendelkező cseh emigráció propagandacikkei egész sorozatát helyezte el a külföldi sajtóban s e cikkek szellemében állandóan felismerhető volt a benesi irányítás. A mai benesi politika bizonyos mértékben azonos a huszonöt év előttivel, amikor a nagyhatalmak között folyó

Német harci repülőgépek a Volga középső szakaszáig hatoltak és hadfelszerelési ipari berendezéseket bombáztak

Olasz légítámadás szudáni és olasz-keletafrikai katonai célpontok ellen — Német csapatok Szardínia szigetén — Ausztrália vállalja a lengyel érdekek védelmét Moszkvában — Elénk d plomáciái tevékenység a török fővárosban

Attu szigetének megszállására heves tengeri támadással válaszoltak a japánok az Aleutaknál

versengést a cseh érdekek javára igyekezett kamatoztatni és szívós, szerteágazó propaganda-tevékenységgel sikerült elérnie, hogy a cseh ügyet a nyugati hatalmak a magukénak tekinték. Benes a cseh kérdés alapbeállításánál mindig súlyt vetett arra, hogy azt amennyire csak lehet, „világproblémának” tüntesse fel s ennek kapcsán bebizonyítsa, hogy az általa képviselt ügy éppen olyan mértékben érdeke a nyugati államoknak, mint maguknak a cseheknek. Hogy ez a törekvése Benesnek ma mily mértékben sikerül Londonban és Washingtonban, még kérdés, tény viszont az, hogy Churchill brit miniszterelnök amerikai látogatásával egyidejűleg Benes is több ízben megfordult a Fehér Házban s ott Roosevelt elnökkel megbeszéléseket folytatott. Erintkezésben volt a brit kormányfővel is, valamint Cordell Hull északamerikai külügyminiszterrel. A cseh emigráció vezére — svájci lapértékelések szerint — nemcsak

a cseh ügy képviselőjében, hanem a szovjet—lengyel kapcsolatok helyreállítása érdekében fáradozik Amerikában. Benes a Szovjet európai jelenlétét saját célkitűzései biztosítékának tekinti s Amerikában ismét hangoztatta, hogy „a Szovjetunió csak részben tartozik Ázsiához, sokkal több köze van Európához.” Szerinte az ugynevezett csehszlovák és lengyel kormány, amikor háborúutáni tervét megállapította, abban a meggyőződésben tette ezt, hogy a szomszédos Szovjetországgal kötendő állandó barátsággal kell azt kiegészíteni.” A cseh—lengyel tárgyalások megszakadásáról azonban diplomáciai megfigyelők arra következtettek, hogy Benes a „baráti kapcsolatok” messze túlmenő reményeket táplált a Szovjet európai beavatkozásával szemben s ez a körülmény melyreható ellentétet idézett elő a cseh és lengyel emigránsok célkitűzései között. Ilyenformán az Europa Press londoni értesülése — mely sze-

rint Benes washingtoni látogatása után Moszkvába szándékozik utazni — nem okoz meglepetést. A kérdés csak az, hogy milyen küldetéssel megy Benes Moszkvába: a Washingtonban kialakult véleményről akarja tájékoztatni Sztalint, vagy már határozott javaslatokat terjeszt a Kremli urai elé?

Tuka állásfoglalása

Szlovák részről érthető idegenkedéssel kísérik Benes fáradozásait. A cseh—szlovák házasság iránt még az emigráns szlovákoknak is aggályaik vannak, a pozsonyi kormány állásfoglalása pedig ebben a kérdésben ismeretes. A Via című bucaresti lap — éppen Benes amerikai tárgyalásaira való tekintettel — aláhúzza Tuka szlovák miniszterelnöknek a Német—Szlovák Társaság első ülésén tett kijelentését, amelyben szembeállt azzal a (cseh) felfogással, hogy a jövő Európában Szlovákiának ismét Prágához kell tartoznia. (—r)

A politikai arcvonal

Törökország tokiói, bucuresti, londoni és washingtoni követeit jelentéstételre Ankarába hivták

Ankara. (DNB). Törökország tokiói és londoni követeit jelentéstételre Ankarába rendelték.

Berlinbe érkezett jelentések szerint Suphi Tanriör, Törökország romániai követe is Ankarába érkezett jelentéstételre.

Isztanbul. (Europapress). Ankarai jelentés szerint Mimir washingtoni török nagykövetet jelentéstételre hazahívták.

A Journal de Genève az olasz külpolitikáról

Bern. (Rador). A Journal de Genève című svájci lap az olasz külpolitika három legutóbbi megnyilatkozását vizsgálván — a Ribbentrop római látogatását, Hitler német vezér és kancellárral való találkozását és végül Bastianini a külügyi államtitkár beszédét követő közleményeket — hangoztatja, hogy Olaszország, a latin géniusz bölcsője, a nemzetközi politika terére ismét be akarja vezetni a mérséklet és egyensúly fogalmát.

— Olaszország — írja a Journal de Genève — régi történelmi hagyományaihoz hiven most a gazdasági és politikai szabadság védőjeként jelentkezik. Azzal, hogy Bastianini beszédében a nyersanyagok méltányos elosztását kérte s a kisállamoknak minden élnymás nélkül, szabad fejlődését hangoztatta, biztosítván ezeket arról, hogy a velük való együttműködés önkéntes lesz, olyan elvek kerültek leszövegezésre, amelyek megfelelnek Európa érdekeinek s függetlenül attól, mikor hangoztak el, nagyjelentőségűek — fejezi be cikkét a svájci lap.

Roosevelt a közeljövőben Kanadába utazik

Amszterdam. (DNB). Az észak-amerikai hírszolgálat jelenti: Mackenzie King, Kanada miniszterelnöke az ottavai újságíróknak adott nyilatkozatában közölte, hogy Rooseveltnél a közeljövőben ellátogat Kanadába.

Amszterdam. (Rador). A német távirati iroda Reuter-jelentést idéz, mely szerint Churchill brit miniszterelnök, kíséretével együtt, tegnap visszatért a Fehér Házba. Churchill és Roosevelt az elmúlt éjszaka folytatták tanácskozásait, melyek a hajnali órákig tartot-

Ankara. (DNB). Ankarai diplomáciai körökben híre jár, hogy a török diplomáciai külképviseletek vezetésében nagyobb változtatásokat hajtanak végre. A személyi változások elsősorban a vichy és tokiói török külképviseleteket érintik.

A török külügyminisztériumhoz közelálló körök értesülése szerint Törökország új követségeket kitesít Rio de Janeiróban, Ottavában és Fokvárosban.

A „MOPR” FOLYTATJA MŰKÖDÉSÉT

Berlin. (DNB). A kommunista Internacionale feloszlátása után továbbra is fennáll a „MOPR”, mely a Komintern testvér szervezet. E név mögött a „vörös segély” alakjában forradalmi világszervezet rejtezik, amely a Komintern bomlasztó munkáját folytatja.

AZ ANGOL KOMMUNISTÁK A MUNKÁSPÁRTTAL VALÓ EGYESÜLÉST SÜRGETIK

Amszterdam. (DNB). A brit rádió közölte, hogy az angol kommunista párt különleges bizottsága a kommunista Internacionale feloszlátása alkalmából határozati javaslatot fogadott el a munkáspárttal való egyesülvadás eszméjének népszerűsítésére.

A határozati javaslat a többi között a következőket mondja:

— Az új helyzetben szükséges, hogy a két párt megbízottai között tárgyalások kezdődjenek az egyesülvadás útjában álló akadályok kiküszöbölésére.

AZ USA IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUMÁNAK ERDEKES NYILATKOZATA

Amszterdam. (DNB). Az United Press Washingtonból jelenti, hogy az Egyesült Államok igazságügyi minisztériumának szövegje szerint a kommunista Internacionale feloszlátása természetesen befolyásolja a minisztérium magatartását az amerikai kommunistákkal szemben.

URUGUAY ÚJABB SZOVJETBARÁT LÉPÉSRE KÉSZÜL

Buenos Aires. (DNB) Montevideóból érkezett hírek arról számolnak be, hogy Guani, Uruguay helyettes

köztársasági elnöke azzal a gondolattal foglalkozik, hogy felhívással forduljon valamennyi amerikai államhoz, kérve, hogy ismerjék el a Szovjetszövetséget és lépjenek vele diplomáciai összeköttetésbe. Tudvalevő, hogy Uruguay a maga részéről felvette a diplomáciai kapcsolatot Moszkvával.

LAVAL TANÁCSKOZÁSAI

Vichy. A német távirati iroda jelenti, hogy Laval francia miniszterelnök tegnap kihallgatáson fogadta Cathala gazdasági és pénzügyminisztert, továbbá Páris rendőrfőnökét és a csendőrség felügyelőjét. Délután a miniszterelnök folytatta tanácskozásait a kormány tagjaival.

OLASZORSZÁG ÚJ VICHY NAGYKÖVETE LAVALNAL

Vichy. (DNB). Laval miniszterelnök pénteken kihallgatáson Crisoforo Fracassi márkait, Olaszország új vichy nagykövétét, aki Zoppi gróf helyébe került.

GIRAUD HAJLANDÓ AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSRE DE GAULLE TABORNOKKAL

Tanger. Spanyol lapértésülések szerint Giraud tábornok meghívta Algírba De Gaulle tábornokot, hogy a kormányzás ügyében résztvegyen.

LIBERIA ELNÖKE IS AZ USA-ba KÉSZÜL

Amszterdam. (DNB). Amint a brit hírszolgálati ügynökség jelenti, Libéria, afrikai néger-köztársaság elnöke rövidesen hivatalos látogatásra az Egyesült Államokba érkezik.

A BOLIVIAI ÁLLAMFŐ BEFEJIZTE ÉSZAKAMERIKAI TÁRGYALÁSAIT Buenos Aires. (DNB) La Pazból jelentik, hogy Penaranda boliviai államfő befejezte északamerikai tárgyalásait. Penaranda a múlt hét végén Newyorkból Miami-ba utazott. A boliviai köztársasági elnök hazafelé utaztában ellátogat Mexikóba is.

FRANCIA ENGEDMÉNY A NACIONALISTA KINÁNAK

Vichy. (Havas OFI) Franciaország és a nemzeti Kína képviselői május 17-én egyezményt írtak alá, amelynek értelmében Franciaország lemond tiencsini kiváltságos területéről. Az egyezmény június 5-én lép életbe.

Ausztrália ajánlkozott a lengyel érdekek képviselőire a Szovjetunióban

Amszterdam. (DNB). A Reuter brit híriugynökség jelenti Canberrából, az ausztráliai államszövetség fővárosából:

Hivatalosan közölték, hogy az ausztráliai kormány felajánlotta szolgálatait a szovjetbeli lengyel érdekek képviselőire.

Az ausztráliai kormány ajánlatát elfogadták.

ALLAMBIZTONSÁGI ÉRTEKEZLET SZÓFIÁBAN

Szófia. (Transkontinent Press). A bolgár fővárosban Gabrovski belügyminiszter elnökletével allambiztonsági értekezlet ülésezett, melyen az ország egyes körzeteinek hatósági vezetői vettek részt.

CHURCHILL ÜZENETE A SZENBÁNYÁK MUNKÁSAINAK

Amszterdam. (DNB). A brit hírszolgálat jelenti: Churchill angol miniszterelnök üzenetet intézett az angol bányászokhoz és ebben emlékeztetett arra, hogy már hat hónappal azelőtt feltárta a helyzet súlyosságát a bányászok előtt és megállapította, hogy a széntermelés és fogyasztás nem egészíti ki egymást, akkor a háborús helyzet fenyegetővé válhatik, éppen most hallotta — mondja az üzenet —, hogy az angol széntermelés ismét csökkenőben van, ezért felszólít minden szénbányászt, hogy minél több szént bányásszon.

Jelentéseink a harcerekéről

Fokozódó légi tevékenység a keleti arcvonalon

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harcúterén csupán egyes szakaszokon volt eredményes német rohamesapat-tevékenység.

A légi erő súlyos támadásokat intézett a bolsevisták megrakott kirakodó pályaudvarai ellen és a Volga középső szakaszán a hadfelszerelési ipar egy nagy üzemét bombázták. Bolsevista csatárepülőgépek egyik köteléke támadást kísérelt meg egy német tábori repülőter ellen, amely alkalommal a 11 támadó szovjetrepülőgéppel közül 10 gépet még céljuk elérése előtt lelőttünk.

Angol harcú repülőgépek egy erős köteléke eredménytelen támadást indított a holland partvidék előtt egy német hajókaraván ellen, de a német haditengerészet biztosított járművei több motoros angol repülőgépet lelőttek, 4 további gépet pedig súlyosan megrongáltak.

Német német harcú repülőgépek az elmúlt éjszaka Bone és Dzsidszelli kikötőt bombázták. Az egyik kereskedelmi hajót oly súlyos találat érte, hogy megsemmisítésével számolni lehet. A légi erő légvédelmi tüzérése a Földközi-tenger területe fölött 9 ellenséges repülőgépet lőtt le.

Az angol légi erő az eddig érkezett jelentések lezárása után megállapíthatóan a május 24-re virradó éjjel a nyugatnémetországi terület ellen intézett támadás alkalmával 44 bombázó repülőgépet vesztett.

Román vadász-kötelékek az utóbbi időben a keleti harcúterén különösen kitűntek magukat. Rövid idő alatt 31 szovjetrepülőgépet légi harcban lelőttek, ötöt pedig a földön robbantak szét.

OLASZ HADIJELENTÉS

Róma. (Rador). Az 1095-ik számú olasz hadijelentés:

Olasz repülőgépek hosszú és nehéz ut után hatásosan bombázták a Buddui és olasz keletafrikai katonai célpontokat.

Bone és Dzsidszelli kikötőjét német légi alakulatok bombázták. Ez alkalommal súlyosan eltaláltak egy kereskedelmi hajót, amelynek elvesztésével számolni lehet.

Az ellenség a messinai szoros mindkét partjára Catania-ra és Szardínia-szigetnek több helységére dobott bombát. Némi kár keletkezett, kivéve Reggio Calabria-t, ahol érzékeny kár támadt.

Az olasz vadászrepülőket az ellenséggel vívott kemény harcokban Szicília és Szardínia felett nyolc bombázó gépet lelőttek, más tíz repülőgépet a szárazföldi légvédelem pusztított el.

A hadijelentés kiégésítésével közlik a légi támadások embervesztésege Catania-ban 5 halott és 19 sebesült.

NÉMET CSAPATOK SZARDÍNIA SZIGETÉN

Berlin. (Europapress). Szardínia szigetén német csapatok vannak. Ez a hír először hétfőn jelent meg a berlini „Nachtausgabe” hasábjain. A híradás megemlíti még, hogy az olasz szigeteken jól megépített és erősen biztosított védelmi arcvonal van.

„NÉMETORSZÁG ÉS A SZOVJET KÖZÖTT A HÁBORU ELKERÜLHETTEN VOLT”

Berlin. (DNB). Direksen nagykövét, aki 1928 és 1933 között Németország moszkvai nagykövete volt, a Szovjetunióban szerzett tapasztalatairól előadást tartott. Direksen, mint a szovjetbeli viszonyok alapos ismerője, kifejtette, hogy Németország és a Szovjet között a háború elkerülhetetlen volt. A bolsevizmus és a nemzeti szocializmus között a belső szervezeti összetétel anynyira különböző, hogy a háborúnak

„A közeli jövő nagy akaratérőt és bátorságot követel a szövetségeseiktől”

Amszterdam. (NDB). Az Egyesült Államok tengerészeti államtitkára legutóbb Washingtonban beszédet mondott és ebben kiemelte, hogy „a közeli jövő nagy akaratérőt és bátorságot követel a szövetségeseiktől”. Ugyanakkor óva intette a közvéleményt, „nehogy elbizakodottság kapjon lábra a szövetségeseik tiszti győzelme következtében.”

AMERIKA TÁMASZPONTOKAT KERES SPANYOLORSZÁG KÖZELÉBEN

Róma. A „Messaggero” című olasz lap braziliai értesülése szerint az Egyesült Államok az Azori- és a Zöldfoki-szigetek ellen tervezett támadása egyre inkább előtérbe kerül. Az északamerikai lapok nyíltan írják, hogy ebben a támadásban Brazília is részt kell vennie. Knox amerikai tengerészeti miniszter Rio de Janeiróban való tartózkodása idején alapos vizsgálat tárgyává tette a Brazília és Portugália közötti viszonyt és érdeklődött vajjon Brazília hajlandó volna-e az Azori- és a Zöldfoki-szigetek „védelmét” elvállalni?

A SZÁVJCI HADERŐ FŐPARANCSNOKÁNAK BESZÉDE

Zürich. (Europapress). Guisant tábornok, a svájci haderő főparancsnoka beszédet mondott Genfben s ebben a többi között a következőket jelentette ki:

— A mi szempontunkból mindenki ellenség, bárholonnan jöjjön, aki át akarja lépni határainkat.

Heves japán tengeri támadás az Aleuták környékén

Tokió. (Domej). A japán főhadiszállás jelenti: A japán tengerészeti légi-erő egységei az Attu-szigetek vizein megtámadták több északamerikai hadihajót. Egy rombolót elsüllyesztettek és egy cirkálókat súlyosan megrongáltak. Egy másik ellenséges romboló fedélzetén, amelyet több bombatalálat ért, tüz támadt. A japán repülőknél veszteségük nem volt. Egy japán tengeraltájtáró ellenséges hajókat támadott meg az Aleuták közelében és az eddigi megállapítások szerint egy csatahajót és egy cirkálókat súlyosan, két további csatahajót pedig könnyebben megrongált.

AZ ALEUTÁK KÖZÖS AMERIKAI-SZOVJET TÁMASZPONT

Stockholm. (DNB). Mint a New York Times című lap írja, Attu-szigetnek az Egyesült Államok hadereje által történt visszafoglalása azért is nagyjelentőségű, mert ez a tengerészeti egyike a leggazdagabbnak a világon.

A lap úgy véli, hogy a háború következtül szakaszában a japán halászat elleni zártlat feletti hatásos lesz. Foglalkozik a lap az ázsiai háborúba való beleavatkozás szovjet lehetőségével is és megállapítja, hogy az Aleuták felbecsülhetetlen értéket jelentenek egy amerikai-szovjet közös hadművelet támaszpontjaként.

MARCU ALEXANDRU PROPAGANDAÜGYI MINISZTER VISSZATÉRT BULGÁRIA UTJÁRÓL. (Szófia). Marcu Alexandru propagandaügyi miniszter és a kíséretében levő román újságíró-küldöttség — mint a Rador jelenti — résztvett a Szent Metodius és Cyrill ünnepségre rendezett ünnepségen. Délben a román újságírók a Külügyminisztériumba mentek, ahol Marcu Alexandru jelenlétében Filoff bolgár miniszterelnök átnyújtotta a Boris király adományozta kitüntetések. Délután Christu Ion szófiai román követ fogadást rendezett, amelyen a bolgár kormány több tagja Gabrovski belügyminiszterrel az élen megjelent. Este Marcu miniszter elhagyta a bolgár fővárost és visszatért Bucurestibe, a román újságírók pedig Cosma Aurel dr. propagandaügyi minisztériumi tanácsos vezetésével Plovdivba utaztak.

AZ OLASZ TRÓNÖRÖKÖS NAPIPARANCSA A GYALOGSÁGHOZ. (Róma). Olaszország népe most ille meg a gyalogság napját. Umberto trónörökös, Olaszország tábornaga, ebből az alkalmából az olasz gyalogsághoz napiparancsot intézett és abban kiemelte a gyalogos katonák kitartását, ellenálló képességét, kötelezettségvállalását és emberiségét, amelyek a legszebb katonai erények. Kegyeletesen megemlékezett a napiparancsban a hősi halált halt bajtársakról, végül pedig a gyalogságnak az olasz nép köszönetét fejezte ki. (Stefani).

A VOLT VATIKÁNI NÉMET NAGYKÖVET BUCSUKIHALLGATÁSA. (Vatikánváros). XII. Pius pápa tegnap bucukihallgatáson fogadta a nyugatombai vonuló von Bergén volt vatikáni német nagykövetet és családját. Hosszu időn keresztül von Bergén volt a Szentszék mellett működő diplomata doyenje.

A SZOVJET NEM AD FELVILÁGOSÍTÁST A HADIFOGLYOKRÓL. (Vatikánváros). A Szentszék által felállított hadifoglyó-irodához sok százezer kérdészködések folynak be a hadifoglyok ügyében. E miatt a személyzetet is növelni kellett. Legutóbb a hadifoglyók esetek részéről az iroda rádióüzeneteket is továbbított. Ezzel kapcsolatosan megemlíti, hogy a szovjet kormány még mindig megtagadja a felvilágosítást a hadifoglyokról. Legutóbb a Vatikán az isztabulji szovjet konzulátus utján, diplomáciai úton igyekezett sokszori kérdészködésekre választ kapni, azonban eredménytelenül.

OSTROMÁLLAPOT BOMBAYBAN. (Delhi). Bombayban elrendelték az ostromállapotot. A tömeg el akarja foglalni a rendőrségi állomásokat és megkísérelte azoknak a felgyújtását. A katonaság löveggépjárműt használt, a sortüz áldozatainak számát azonban még nem közölték a nyilvánossággal (DNB).

MIBE KERÜL AMERIKANAK A LÉGI BOMBÁZÁS? A „Gringoire” című francia hetilap számításokat közöl arról, hogy Amerikának mennyibe kerülhet a bombázás. Eszerint 500 négy motoros bombázó repülőgéppel egyedül az üzemeltetése — benzin, olaj — és az általuk ledobott bombák ára 12.500.000 dollár tesz ki. Feltételezve, hogy a bombavető repülőgépek 10 százaléka nem tér vissza, — tekintettel arra, hogy egy ilyen gép előállítás költsége 600.000 dollár, — az 500 gépből álló légi raj kirándulása 80 millió dollárba kerül. Ebben nincsen beleszámítva a megsérült repülőgépek javítása, valamint a tönkrement és elvesztett műszerek ára.

A modern csillagászat atyja

Az embereket mindig érdekelték azok a törvények, amelyek a Nap meg a csillagok egymáshoz való viszonyát és bonyolult mozgásait irányítják, mert ezek től függének földi életünk fontos tényezői: a nap és az éj szabályos váltakozása, az évszakok ismert egymásutánja, a meleg és a hideg, a szél és eső, tengerek járása és folyóvizek rohanása. Szóval maga az élet. Már az ókori csillagászok kimérték a Nap és a bolygók járását, kutatták a csillagvilág törvényeit és megalkották felfogásukat a világról. Az ókori világnézet a mindenség központjának a Földet tekintette, amely szerinte mozdulatlanul áll a világ közepén, körülötte pedig bonyolult pályákon óriási sebességgel keringenek a többi égitestek. Ezt a felfogást geocentrikusnak szoktuk nevezni. (A geos szó görögül földet, a centrum latinul központi pontot jelent.) Évezredek óta ez volt az általános elfogadott kép a világ rendjéről.

Nem mindenki bírt megbátározni ezzel a rendszerrel. Négy évszázaddal ezelőtt egy bátor szellem az ezredéves hit megdöntésére vállalkozott. A régi bonyolult helyett valami egyszerűbbet keresett. Több mint két évtizedig foglalkoztatta rendszerének az u. n. heliocentrikus világnézetnek megalkotása. (Helios görögül Nap). E szerint világszerte központi égiteste a Nap és körülötte keringenek a bolygók, köztük a mi Földünk is. Földünk a Nap körüli keringése közben a saját tengelye körül is forgást végez.

Ez az ernyedetlen csillagász a pomerániai Thorn városában, a Visztula partján látta meg a napvilágot. Ott is kezdte tanulmányait, majd a krakkói egyetemre került, ahol orvosi pályára készült. Később Olaszországban találjuk: a bolnagai egyetemen alapos matematikai, csillagászati és filozófiai ismereteket szerzett. 32 éves korában Frauenburgba került és sokoldalú képességeivel hazáját és városát szolgálta: vízvezetékét építtet, pénzverdét szervezett, sőt orvosi gyakorlatot is folytatott, pedig tulajdonképpen az Egyház szolgálatában állott. E sokféle elfoglaltsága mellett azonban legszívesebben mégis a csillagászával foglalkozott és későbbi világraszóló hírnevét is ennek köszönhette.

A szakadatlan tudományos munka sok fáradságot, tömörkedt átvirrasztott éjszakát jelentett. De könnyebb egy réginel jobb rendszert megalkotni, mint az újat az emberekkel igaznak elfogadtatni, különösen akkor, ha még a látszat is ellenünk szól. Hiszen mi a Földet nyugalomban levőnek éreztük, ahonnan a Napot reggelenként fölkelni, esténként lenyugodni látjuk. De nem látszat-e mindez? Vajjon ki ne érezte volna már rohanó patak hidjáról, hogy a hid vele együtt mozog a megálló víz fölött, vagy ki ne tapasztalta volna robogó vonatból kitekintve, hogy a kocsis ablaka előtt fák és telefonoszlopok rohannak el?

Tudósunk szilárd meggyőződése volt, hogy így lehet ez a Nap és Földünk esetében is. Azonban egy ember hite nem bizonyult elégnek, ezzel még nem tudta a maga oldalára terelni a régi rendszer híveit. Ezek súlyosabb bizonyítékokra vártak és az új rendszer katonáit macskul támadták, sőt ádázul üldözték. Nem is csoda, hiszen nemcsak új természettudományos elméletet jelentett a heliocentrikus világkép, hanem a középkor uralkodó rendszerének megdöntését.

A világnézeti csatát a következő században két újabb nagy szellem, Kepler és Newton vívta meg a végső győzelemig. Javították is valamit úttörő tudóstársuk megállapításain. Ezt azonban a modern csillagászat atyja, Kopernikus már nem érte meg, mert kerek négyes száz esztendővel ezelőtt, 1543 május 24-én a frauenburgi püspökség szerény kanonikájának lelke elszállott valahova a csillagok felé, amelyeknek titkait egész életén át kutatta. **Firneisz György**

Észak-Afrika területváltozásai

A XIX. század közepétől a második világháború kitöréséig Marokkó, Tunisz, Libia, Egyiptom és a Szezi-csatorna a földközi-tengeri érdekelletiek sodrában

A gőzhajó feltalálása, a hajók sebességének rohamos emelkedése, a tonnantartalom növekedése és főképpen a Szezi-csatorna megnyitása az érdeklődés előterébe állították a földközi-tengeri térséget. A Földközi-tenger mindinkább visszanyerte azt a fontos szerepet, amelyet az antik világban töltött be. S a 19. századtól kezdve ismét nagyhatalmi érdekeknek fontos ütközőterületé lesz a hosszú évszázadokon keresztül elhanyagolt „beltenger”.

A Szezi-csatornát 1869 november 17-én nyitották meg. S ezzel a Földközi-tenger partvidékének jelentősége gazdasági, politikai és stratégiai szempontból jelentős mértékben megnövekedett. A világengereket összekötő fontos artéria birtokáért megkezdődik a versengés

A földközi-tengeri impérium

Megkezdődik a küzdelem a csatorna birtokáért, hiszen a Csatorna birtoka nem jelentett kevesebbet, mint a befolyás megszerzését Egyiptom fölött. Egyiptom birtoklása pedig — ezt korán felismerte mindkét hatalom — a mediterrán tér felett gyakorolt hegemonia megszerzésével volt egyértelmű. Anglia, amely már addig is két erős bástyával rendelkezett ebben a térben (Gibraltár és Ciprus), az eladósodott Izmail khedivétől megszerzi a Szezi-csatorna-társaság 176.000 részvényét és ezzel jelentős befolyásra tesz szert a társaság igazgatásában. Mindez ellen az 1870—1871-es német-francia háború következményeként meggyengült Franciaország nem tehetett semmit. Tetlenül kénytelen végignézni, hogyan dőlnek

az akkori két vezető földközi-tengeri nagyhatalom: Anglia és Franciaország között. Mindkét hatalom tisztában van vele, hogy ennek az életfontosságú utvonalknak birtoka az északafrikai partok feletti uralomtól függ. Francia részről az északafrikai partok feletti befolyás megszerzését szolgálja az egész Szezi-csatorna vállalkozás. Lesseps vezetésével. (A Szezi-csatorna tervei kidolgozásában és kivitelezésében jelentős szerepe volt egy kiváló olasz mérnöknek: Negrellinek; francia részről azonban ezt egyáltalán nem méltányolták és Olaszországnak nem biztosították helyet a Szezi-csatorna társaságban, ami jelentős mértékben befolyásolta a jelenlegi háborúban Olaszország állásfoglalását).

halomra földközi-tengeri tervei, amelyeknek végső célja egy hatalmas és kizárólagos földközi-tengeri impérium kialakítása volt.

Ebben a végsőkig menő versengésben a fiatal Olaszországnak nem sok szava volt. Az új állam megalakításával járó kezdeti nehézségek, erejének csekély volta, az Ausztriával és Franciaországgal szemben fennálló függő kérdések, a római kérdés megoldatlansága lehetlenné tették, hogy egyelőre döntő tényezőként lépjen fel. Itália kénytelen volt félreállni és tehetetlenül nézni, hogyan terjesztik ki más hatalmak befolyásukat azokra a területekre, amelyek geopolitikai és gazdasági szempontból nézve Itália kiegészítő részét jelentik s amelyekhez Olaszországot több évezredes kulturális tradíciók kapcsolják.

A berlini kongresszuson

Bismarck kancellár nem ellenzi a franciáknak azt a törekvését, hogy befolyásukat Tuniszra kiterjesszék. A tuniszi kérdés felvetésével kibobbant az ellentét Franciaország és Olaszország között: a tuniszi kérdés mindvégig Olaszországnak legfőbb és legmegoldatlanabb problémái közé tartozott. A tuniszi kérdés megoldása kétségkívül jelentős mértékben csökkenthetné a surlódási felületet a földközi-tengeri hatalmak között. Megoldásánál semmiképpen sem hagyható figyelmen kívül az olaszág által végzett nagy civilizációs és alkotó

munka, amelyből ennek a még egy évszázaddal ezelőtt nagyon elhanyagolt országnak felvirágzásához hozzájárult.

TUNISZ MEGSZÁLLÁSA

Franciaország 1881-ben megszállja Tuniszt, amit az akkor gyenge Olaszország nem tud megakadályozni. A hármasszövetségben keres menedéket az egyre jobban növekvő angol-francia befolyással szemben. Itt sem tudja azonban keresztülvinni azt, ami éppen a csatlakozására készítette: a földközi-tengeri mozgási szabadságának a köz-

Három napon belül távoznia kell minden zsidónak a bolgár fővárosból

— KÖRÜLBELÜL HUSZONÖTEZER SZÓFIAI LAKOST ÉRINT A KIUTASÍTÁSI RENDELET — TÖBB SZÁZ EMBERNEK AZ ELSŐ HUSZONNÉGY ÓRÁBAN TÁVOZNI KELLETT

Szófia. (DNB). A bolgár belügyminisztérium rendeletet adott ki melynek értelmében valamennyi szófia zsidó lakosnak három napon belül távoznia kell a bolgár fővárosból.

A vidékre költöztetett zsidókat

Szófia. A bolgár lapok közlése szerint Szófiában körülbelül huszonötezer zsidó él, a vidéken pedig mintegy negyvenötezer. Tavaly Macedóniából tizenötezer zsidót Lengyelországba vittek s ott telepítették őket le. A szófia zsidókat nem viszik külföldre, hanem az ország meghatározott vidékén, a számukra előre kijelölt lakhelyen kell letelepedniök, ahol állandó felügyelet alatt lesznek. A szófia zsidók elköltöztetésére vonatkozó intézkedéseket azal indokolják, hogy a legutóbbi politikai merényletek tettesei között sok zsidó volt. Illetékes helyen egyben kijelentették, hogy sok zsidóról behíszonyosodott, hogy tevékeny részt vettek a kommunista mozgalomban.

A szófia zsidókat vidéken telepítik le. Azokat, akik a kitűzött határidőig nem hagyják el a fővárost, karhatalmi erővel távolítják el Szófiából.

Állandó ellenőrzés alatt tartják KIKKEL TESZNEK KIVÉTELT?

Szófia. A Zora című lap közlése szerint a szófia zsidóknak csoportokban kell elhagyniök a bolgár fővárost. Több százán már a kiutasítási rendelet megjelenésével egyidejűleg felszólítást kaptak, melynek értelmében huszonnégy óra leforgása alatt távoznik kellett Szófiából. Csak kézi podgyaszt vihettek magukkal.

A kiutasítási rendelet nem vonatkozik azokra a hatóságilag megjelölt zsidókra, akik bolgár személlyel ének házasságban és magatartásuk ellen nem merült fel kifogás. Ezek száma mintegy háromezerre tehető.

Befejezésül a Zora azt írja, hogy a kiutasítási rendeletet legkésőbb június 7-ig teljes egészében végrehajtják.

ponti hatalmak részéről történő elismerés.

AZ EGYIPTOMI SAKKHUZÁS

Közben Anglia mindent elkövet, hogy Tunisznak a franciák részéről történő megszállását valamiképpen kiegyensúlyozza. Ez csak Egyiptom megszállásával történhetett meg. Erre kedvező alkalmat nyújt Araby pasa felkelése, amely az alexandriai mézárásokkal érte el tetőpontját. Az angol csapatoknak egyiptomi bevonulása (1882) lehetővé tette Anglia számára, hogy biztosítsa a Szezi-csatorna ellenőrzését, megszállítsa a Földközi-tenger keleti részében elfoglalt pozíciót és jelentős támaszpontot létesítsen Ciprus-szigeten.

OLASZORSZÁG KULCSHELYZETE

Az idők folyamán Olaszország helyzete is erősödött. Az egyre inkább kieledző angol-francia ellentétben Olaszország a mérleg nyelvét jelentette. Mind Anglia, mind Franciaország felismerték a fiatal Olaszország erőgyarapodását és a mediterrán térben betöltött kulcshehelyzetét. Jobbról és balról is csábító ígéretek tettek neki, Francia részről kijelentették, nem elleneznék, ha Olaszország Tripolitánia megszállásával a földközi-tengeri egyensúly helyreállításában közreműködnek. Ugyanakkor angol részről egy Vöröstengeri akcióra biztatták az olaszokat.

Olaszország egyébként most már hivatalosan is kiterjesztette befolyását a Vöröstengeri partvidékre. Assab-ban egy olasz társaság (a Ruotantino-társaság) telepedett le. Olaszország nagy tervek megvalósítására készülődött a Vöröstenger mentén. Anglia hozzájárult, hogy az olaszok Massauából kiindulva, Szudán és Darfuron keresztül a tripolitániai „hinterland” felé vonuljanak. A terv ugyan nem valósult meg, de mindenestre Olaszországnak sikerült kifejezésre juttatni, hogy elsősorban formál jogot Tripolitánia megszállására. Igen jelentős lépés volt olasz részről Massaua kikötő megszállása a Vörös-tengeren. Ez mintegy előfeltételét jelentette az Abesszinia felé történő terjeszkedésnek.

A DIPLOMACIAI HELYZET OLASZORSZÁG MALMARA HAJTJA. A VIZET

A 80-as évek közepe felé a diplomáciai helyzet jelentős mértékben Olaszország malmara hajtotta a vizet. A bulgár kérdés kapcsán a központi hatalmak és Oroszország között kiérett érdekelletben Olaszország pozíciója rendkívül megerősödött. A hármasszövetségnek 1887-ben történt megújítása alkalmával Olaszország garanciákat követelt és kapott az északafrikai és balkáni kérdésekre az olasz érdekekre kedvező megoldására. Ugyanakkor pedig javára szolgált az is, hogy az angoloknak és a spanyoloknak a földközi-tengeri francia uralom tulzott megerősödése egyre nagyobb gondokat okozott. Különösen félt volt, hogy Franciaország Marokkóban is folytatja terjeszkedését. Mindez nem kis mértékben járult hozzá, hogy Anglia és Spanyolország Olaszország támogatását kérte a földközi-tengeri status quo fenntartásához.

Olaszország libiai akcióját nagymértékben elősegítette az a körülmény, hogy Németország a hármasszövetség másodszori megújítása alkalmával (1891-ben) kötelezettséget vállalt arra, hogy amennyiben a földközi-tengeri status quo-t nem sikerül fenntartani, a legteljesebb mértékben támogatja az olasz akciót. Olaszország 1911-ben határozta el Libiának a törököktől való elfoglalását. 1911 október 4-én az olasz tengerészek a libiai Szultána várára már kitűzték az olasz lobogót.

A francia-spanyol ellentétet már 1904-ben sikerült elsimítani. A megkötött egyezmény és az utána következő egyezmények biztosították Franciaország jogait Marokkó felett. Marokkó északi részét azonban (Tanger kivételével) Spanyolországához csatolták. Ebben nagy része volt Angliának, amely semmiképpen sem akart hozzájárulni ahhoz, hogy a Gibraltárral szemben levő partok francia kézben legyenek. (—)

Vendéglátás

Egy kis háztartásban a váratlan vendég az felelősséget a havi családi költségvetést, különösen akkor, ha magános, dolgozó nőről van szó, mint amilyen az én Zsuzsi barátom, aki beteges, özvegy édesanyjával a legszerényebb körülmények között él egy erzsébetvárosi udvari egyszobás lakásban. Vannak azonban vendégek, akik jöttek titkolni próbáljuk a végtelenségig saját szegénységünket a vendégek a futójához tartoznak az egykori osztálytársak, kikkel egy padban ülünk évekig s akik a viszontlátás örömeiben különösen két témáról szeretnek beszélni: a saját szerencsésükről és — legújabb ruháikról. Zsuzsi barátom hét év óta először találkozott a napokban egy volt osztálytársával, aki három villamos-megálló között, szinte lélekzetnyí szűnyt nélkül, valóságos kis regényt mesélt el neki arról, hogy öt év óta férjnek van, vidéken él, férjének bírta van, gyermek van, be-bejárnak a városba moziba, operába, bevásárolni, most is lát új ruhát csináltat s megvárja, míg elkészülnek. „Mit szólsz ehhez a cipőhöz?” — majd minden átmenet nélkül: „Emlékszel még Miklra, a földrajztanárra, aki elvágott pótvizsgára, mert nem tudtam a Múzeumi mellékletjeit? Szegény, halottam, mindkét fia meghalt. S te hogy vagy Zsuzsán? Múor lehetne veled egy kicsit zajtalanul eldúskálni? Jésszus! Már le is kell szállnom. Hol tártok? Ah! Ismerem azt az utcát. No, jó. Vasárnap délután elnézek hozzátok egy teára. Kibeszélik magukat. . . Szervusz!”

Zsuzsi barátom, aki osztályunk legjobb zámantistája volt s a legtalpraesettebb tanítónak, akinek volt tanulóismeret között ismerem, e találkozás után bonyolult számtani műveletekre gabalyodva igyekezett hazafelé. Maga az összedalt, „feladat” könnyű volt — egy uszonna előállításának költségét ki ne tudná kiszámítani — annál több fejtörést okozott azonban a „kivonás”: az az ugyanevezett „miből”? Mert a jóna vége felé, huszonharmadikán egy kísérleti dolgozó nő már nagyon megnéz minden lejt, amit elkölt. Van azonban még a szegény embernek szerencséje! Ugyanezen a napon délután Zsuzsim — mint utólag látni fogjuk, elég meggondolatlanul — elmondotta az időszaki legjobb barátjúnak egyik kolleganőjének, a délelőtti találkozást. A barátónő pillanatok alatt átlátta a helyzetet. A jó barátónak nem nehéz az ilyesmi, egy-két főre bele tud illeszkedni annak a helyzetébe, amit becsül, szeret.

— Tudod mit? — mondotta s a mentőangyal mosolya csillogott szemében. — Néha már van májusi cseresznye a kertben. Gyerekek el hozzánk uszonnára, Mikor Krisztina megérkezik hozzátok — így hívták a vidéki milliomos-jelöltet — állj kalapban, átrakáson s mondj, hogy okvetlenül el kell jönnöd hozzám, de megbeszéltem velem, hogy elhozod őt is, mert roppant érdekel a . . . az új cipője, meg a ruhája. Vagy találj ki valamit mást . . . fő az, hogy jöjjetek. . .

Barátónő kezdetben szabódott, de amikor a „kivonási” feladatra gondolt, beleegyezett a tervbe és melegen megszorította a mentőangyal kezét.

Vasárnap tényleg — cseresznyeszártan voltak. Hármásban, nagyon kellemesen telt el a délután. A vidéki barátónő kimondhatatlanul élvezte az új cipője és ruhája keltehető hatását. Az igazat megvallva, Zsuzsinnak sem kacagott annyit régóta, mint akkor. Diákélményeket elevenítettek fel. Sok mókát, kedves epizódot. Csak este, amikor a szelíd lámpafénynél asztalhoz ült, hogy szerény vacsoráját elfogyassza, döbbeat rá, hogy a „kivonási” feladathoz egész komoly „összeadási” feladat lett. Először is: az Erzsébetvárosi villamoson mentek a József-városba. A jegyet persze ő váltotta, mert háziasszonyának érezte magát s nem engedhette meg, hogy az egykori osztálytársnő megsejtse, mily szegény sorban él. Ez husz lej volt oda, husz vissza. A kolleganő édesanyjának virágot vitt, ami nyolcvan lejbe került. Minden nélkül nem illett megemlíteni uszonnára menni, hát vett három szelet tortát is. Ez százhusz lej volt s a bélyegilleték. Ha még hozzászámítja, hogy a cseresznyeszártat alkalmából egy ribizskebekor pontosan az ő egyetlen pár új harisnyájába akadt bele, ugye, kedves olvasó, igazat nézve neld, amikor keserű sóhajában tört ki:

— Bár láttam volna vendéglátó otthon Kriszínát. . .

Május 27, csütörtök.
Római kat.: Béda
Protestáns: Béda
Ortodox: Hellád

Vapkelte: 4 6 11 p
Napny.: 19 6 42 p
Naphosz.: 15 6 33 p
Hóid u. n.: 14 6 33 p

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timișoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Brătianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.
Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.
Aradon előfizetések, hirdetések és felszólamlások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

— A földművelésügyi miniszter nyilatkozata a tavaszi vetési munkálatokról. (București.) Pana Aurelian földművelésügyi miniszter a tavaszi vetési munkálatokkal kapcsolatban — mint a Rador jelenti — nyilatkozatot adott. Nyilatkozatában rámutatott arra, hogy a dombos vidékek kivételével, ahol magától értetődően a vetés mindig később fejeződik be, a tavaszi mezőgazdasági munka befejeztek tekinthető. Itt-ott még folyik a gyapot ültetése. A miniszter megjegyezte, hogy az idén tovább fokoztak a természetesre alkalmas földterületek növelését s ezért az idén jóval nagyobb területen folyik mezőgazdasági munka, mint tavaly. Az igazsálatokban mutatkozó hiányt legalább részben a Németországból hozott traktorokkal tudták helyettesíteni s a szükséges vetőmagot — összesen 4674 vasuti kocsival — sikerült idejében mindenhová eljuttatni.

— Az élelmiszerjegy-igénylés ellenőrzése. Timișoara-Temesvár város vezetősége elhatározta, hogy az élelmiszerjegyek kiadását és a munkaszolgálati kötelezettség teljesítését együttesen ellenőrizteti. Ezért összehasonlítják az élelmiszer-jegyfüzetek kiadására vonatkozó nyilatkozatok adatait a munkaszolgálati vallomás adataival. Illetékes helyen kijelentették, hogy aki igényt tart élelmiszerjegyekre, az legyen eleget városi munkaszolgálati kötelezettségének is. Az élelmiszerjegyekről való nyilatkozat alapján egyébként megállapítják, hogy ki nem tett munkaszolgálati vallomást.

— Munkaszolgálati megváltásra vonatkozó fellebbezések tárgyalása. A timișoara-temesvári városvezetés a pénzügyi bizottság most tárgyalja a munkaszolgálati megváltási díjak megváltoztatása érdekében beadott fellebbezéseket. A fellebbezők számára véglegesen megállapított megváltási összegből kimutatást készítenek s azt a jövő héten közszemlére teszik.

— Iskola felvétel. A szentferencendi nővérek vezetése alatt álló sibíri-nag-szebeni magyar tanylevél, nyilvánossági joggal bíró római katolikus tanítóképző és kereskedelmi liceum V-ik osztályába az 1943/44 iskolai évre felvételük olyan magyar anyanyelvű növendékek, akik a gimnázium vagy kereskedelmi gimnázium, illetőleg tanítóképző IV-ik osztályát sikertel elvégezték és folyó év szeptember 1-én 17 és fél életévüket még nem töltik be. Van az intézetben négy osztály a négy gimnáziumban is, ahova IV—VII elemi osztályt végzett és folyó év szeptember 1-ig 13 és fél életévüket még nem töltött, szintén magyar anyanyelvű növendékek vehetők fel. Korengedélyért maguknak a szülőknek kell a minisztériumhoz (Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcția Invățământului Particular și Confesional) folyamodniok. A felvételi vizsgálatokat az egyes tagozatokon e hó folyamán a következő sorrendben tartják meg: május 26-án a gimnázium I-8 osztályába, május 31-én pedig a tanítóképző és kereskedelmi liceum V-ik osztályába. A szeptemberi felvételi vizsgálatok idejét augusztusban közlik. A május 25-ig az egyes tagozatok igazgatóságához beküldendő folyamodványok: állami szülőknek a tanítóképző, állami szülőknek a kereskedelmi liceum V-ik osztályába. A szeptemberi felvételi vizsgálatok idejét augusztusban közlik. A május 25-ig az egyes tagozatok igazgatóságához beküldendő folyamodványok: állami szülőknek a tanítóképző, állami szülőknek a kereskedelmi liceum V-ik osztályába. A szeptemberi felvételi vizsgálatok idejét augusztusban közlik. A május 25-ig az egyes tagozatok igazgatóságához beküldendő folyamodványok: állami szülőknek a tanítóképző, állami szülőknek a kereskedelmi liceum V-ik osztályába.

— A haláltünetés alkalmazását meghosszabbították. (București.) A hivatalos lap minisztertanács naplót közöl, amellyel az idegen államfők és a román állami méltóságok ellen elkövetett merényletekre, továbbá a rablójelkosságra megszabott haláltünetés érvényét egy évvel, 1944 május 24-ig meghosszabbították.

— Uj munkabeszterés a Déli Hírlap timișoara-temesvári kiadóhivatalban: délelőtt fél 9-től—fél 1-ig, délután 4—6-ig, péntár csak délután 5-ig.

— Anyák-napi ünnepélyek. (Saj. tud.) A cermeiui-csermői református egyházközség az idén is megrendezte szokásos anyák-napi ünnepélyét, amelyen a gyülekezet teljes számban vett részt. Az alkalmi beszédet Szabályár K. József tarcaiaai-tárkányi lelkész tartotta. Ezenkívül szavalatok és felolvasások tették színessé a műsort. — Hasonló, bensőséges anyák-napi ünnepély folyt le az ireul-borosjenői református templomban is, ahol Kenéz János lelkész méltatta az édesanyák áldozatos életét. A műsoron itt is több szép énekszám, valamint hatásos szavalat és felolvasás is szerepelt.

— Uj kenyérárak Tarnaveniben-Dicsőszentmártonban. (Saj. tud.) A városi közellátási hivatal a kenyér árát a keresztény lakosság részére az eddigi kilonkinti 40 lej helyett 44 lejben állapította meg.

— Halálozás. Lugojon-Lugoson életének 65-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt Mészáros József, a Déli Hírlap kézbesítője. Mészáros József évtizedeken át buzgó tevékenységet fejtett ki a katolikus magyar vallásos egyesületekben és temetésén nagy számban jelentek meg a vallásos egyesületek tagjai. Halálát özvegye, öt gyermeke, unokái és kiterjedt rokonság gyászolja.

— Elítélt templomfosztogató. Barbura Traian petrosani-petrozsényi illetőségi ember behatolt a lugoji-lugosi görög katolikus templomba és ott a perselyeket kifosztotta. Néhány száz lejt talált azokban. A lugoji-lugosi törvényszék egy évi börtönbüntetésre ítélte s ezt az ítéletet most a timișoara-temesvári felebbezési tábla is jóváhagyta.

Főzni tudó mindenest

alkalmaznak bejárónó mellé.
Timișoara, Doja-utca 19., 4. ajtó.

— A patkó- és patkószeg beszerzése. Timișoara-Temesvár város vezetősége értesíti a közönséget, hogy akinek patkóra, patkószegre, vagy kerékabroncsra van szüksége, terjesszen be kérvényt a megyei prefektúrához. A prefektúra továbbítja a kérvényt jóváhagyás végett.

— Véres családi dráma Lugojon-Lugoson. (Saj. tud.) Halálos kimenetelű véres családi dráma játszódott le Lugojon-Lugoson a Nicu Filipescu-utca 9 számú házban. Agócs János, a lakás gazdája szombatn délután váratlanul érkezett haza vasuti szolgálatából. Felcégénél egyik közeli szomszédjuk tartózkodott, ami miatt a házastársak között veszekedés támadt. Később Agócs Jánosné született Ács Juliát egy hatalmas késsel átszurt szírvvel holtan találták a lakásban. A férj állítása szerint az asszony öngyilkos lett, a rendőri nyomozás azon fáradozik, hogy kiderítse, vajon nem a férj gyilkolta-e meg feleségét. A holttest felboncolása után az ügyesség megadta a temetési engedélyt, melynek alapján a családi dráma 43 éves áldozatát e hó 24-én temették el.

— Meghosszabbították a képes-levelezőlap pecsételési nélküli árusításának határidejét. (București.) A propaganda-minisztériumban működő képes-levelezőlap egyedárusítási bizottsága, közli, hogy a képes-levelezőlapoknak lepecsételési nélküli árusítását egy hónappal, június 23-ig meghosszabbították.

Május 22-én volt százharminc eszten deje Wagner Richard születésének. Életrajzát, zenei alkotásainak jelentőségét legalább vázlatosan minden művelő ember ismeri. Sajátságos azonban, hogy — míg más nagy egyéniségekről számszámra keringenek anekdoták, — Wagner Richardról alig néhány humoros történetet jegyeztek fel kortársai.

E kevés Wagner-anekdotákból közöljük az alábbiakat:

A nagyeltű adomány
Wagner Richard ifjú korában ajánlólevelet kapott egy híres és nagyon gazdag bankárhoz. A nyomorogó fiatal művészt reménykedően ajánlotta egyik művét a bankárnak. A bankár azonban csak a tulajdoni líto grafáit arcképeivel és egy rossz szivarra viszonozta a figyelmet.

— Nos, milyenek találja a képet? — kérdezte a bankár a fiatal Wagnert, aki hol a balkezeben tartott képet, hol a jobbkezeben tartott szivar nézte.

E pillanatban éppen megint a szivarra pillantott és azt felelte:
— Hasonlít önmre!

Pillanatnyi pénzzavar
Wagner Richard életében gyakori jelenség volt a pénzzavar. Egy ilyen alkalommal egyik gazdag bécsi ismerőséhez fordult kölcsönért.

Az ismerősnek azonban elvei voltak.
— Hm . . . — felelte meggondoltan, — erre még alszom egyet. Különben is, bevallom, nem szívesen adok pénzt kölcsön; megeshetik, hogy ez tönkretenné a barátáságunkat.

— Most éppen dél van, — mondta Wagner, — ön talán megelégedhetnék ma az ebédutáni alvással is. Am; pedig barátáságunkat illeti, az ne okozzon önnek gondot, hiszen nem is vagyunk barátok.

Hü fordítás
Wagner a hetvenes években több hangverseny vezényelt Londonban. Az egyik próbán nagyon elégedetlen volt a zenekar fuvósorportájával. Végül annyira elvesztette türelmét, hogy odakiáltotta az angol zenekar egyetlen német származású tagjának, Deichmann Ottónak:

— Mondja meg ennek a népségnek, hogy ha nem fujnak rendesen, valamennyiüket kidobom innen!

Deichmann a dühös kirobbanást a következőképpen fordította angolra:

— Gentleman! Mister Wagner teljesen tudatlan van azolenak a nehézségeiknek, amelyek elé önöket az ő szerényeimi állítják. Nagyon szépen kéri önököt, hogy igyekezzenek ezeket a nehézségeket művészi odaadással leküzdöni. Az angol zenészek, akiket a nagy zeneköltő udvariassága mélyen meghatótt, valóban a legnagyobb igyekezettel kezdtek játszani és a próba ettől a pillanattól kezdve Wagner teljes meglegedésére sikerült.

Férfikalapokat szakzerien átdolgoz a legújabb formára

SZEGEDI Timișoara IV., Berthelot-körút 8-10

Kombinált szobabutor, elsőrendű kivitelű és más lakberendezési tárgyak éladók. Timișoara, Neulcea-utca 6.

— Városi közmunkák időpontja. Timișoara-Temesvár város hivatalos közlönyében rendelet jelent meg, akik a közelebbi munkaszolgálatot természetben végzik, három különböző időpontot állapítottak meg a munka végzésére. A város vezetőségének határozata értelmében május 20-a és június 7-e között végzik el a munkaszolgálatosok számára tervezett munka egyik részét, augusztus 16-a és szeptember elseje között a második részt, végül november elseje és 18-a között is lesz munkaszolgálat. Egy egy személy évente tudvalevően 5 napig köteles városi munkát végezni. A rendelet közli még, hogy a kézkalkmazottak, a közérdekű magánvállalatok alkalmazottai, a munkaképtelenek és betegek valamint azok, akik nem tartózkodnak helyben, ha nincsen járműjük és fizetésükön kívül más jövedelemmel nem rendelkeznek, mindössze a kéziórával végzendő munka megváltási összegének felét fizetik, vagyis 150 lej napra. Az öt napos munka megváltása tehát ezek számára 750 lej lesz ki.

— Édesanyák tisztelete. (Saj. tud.) Tarnaveni-Dicsősézmárton unitárius templomában az istentisztelet keretében megható módon emlékeztek meg az édesanyákról. Miután Lukács Sándor lelképásztor imádkozott és ígét hirdetett, Szabó Mariska, Kovács Éva, Szabó Juliska, Érsek András, Hidi Anna, Szabó Irén, Pál Mariska, Kovács Jolán, Jó Erzsébet, Pálfy Mihály, Székely Ilona, Kovács Erzsébet, Molnár László, Székely Irén és Tejár Erzsébet alkalmi költeményeket szavaltak. Pál Anna felolvastást tartott, majd a tanulók Török János iskolaigazgató vezetésével énekműveket szavaltak. Pál Anna felolvastást tartott, majd a tanulók Török János iskolaigazgató vezetésével énekműveket szavaltak. Pál Anna felolvastást tartott, majd a tanulók Török János iskolaigazgató vezetésével énekműveket szavaltak.

— A nyilvánvalóan téves adókvetés közgazgatási felülvizsgálása. (București). A pénzügyminisztérium közli, hogy az adóügyi eljárás 27. szakasza értelmében a kereskedők, iparosok, kisiparosok és szabadfoglalkozásuk 5 millió lej meg nem haladó 1943-44. évi adójuknak közgazgatási uton való felülvizsgálását kérhetik a pénzügyminisztériumhoz intézett kérelemben. Az említtett szakasz azokra az esetekre vonatkozik, amikor nyilvánvalóan és bizonyossággal megállapítható jogi és ténybeli tévedés történt az adó megállapításánál. A felülvizsgálási kérelem benyújtásának határideje a kivetési jegyzőkönyv kézbesítésétől számított kilencvenedik nap. A felülvizsgálás független a kivetés elleni fellebbezéstől (apel) és felfolyamodástól (recurs).

(*) Orvosi hír. Dr. Biksz ismét rendel. Arad, Regele Ferdinand-körút 63. Távbeszélő: 21-60.

(*) Halálozás. Gellért Gyuláné 45 éves korában egyik timișoarei szanatóriumában elhunyt. Temetése a hó 26-án, d. u. 1 órakor lesz a timișoarei beivárosi temető halottasházából.

— Mozik műsora. Május 26, szerda: Arad: Aro: „A Z. 3-as okirat”, (Iza Miranda), Corso: „Egy viharos éjtszaka” (Florica Demion, Gh. Ciprian, Gh. Dimitru), Forum: „Sarasate” (spanyol szerenád, Marghrita Corosio, Alfredo Mayo), Urania: „Vig muzsikuskok” (Pat és Patachon.) — Timișoara-Temesvár: Apollo: „Az ismeretlen lovag” (Amadeo Nazzari, Mariella Lotti), Capitol: „Habanera” (Zarah Leander, Ferdinand Marian, Karl Martel), Thalia: „Nevető ifjúság”, Corso: „A két bajtárs” (Luise Feridi, Gino Cervi.)

— Ügyeletes gyógyszerárak. Szerda, május 26: Arad: Rozsnyay (Avram Iancu-tér), Chinaciu (a textilgyár mellett). — Brașov-Brașso: Minerva (Joás, Victoriei-ut 7), Szent György (Regele Carol-ut 56). — Fratelia-Ujkisoda: Panajoth, — Freidorf-Szabadfalu: Eremici. — Timișoara-Temesvár: Belváros: Irgalmasok (Szt. Ioan-utca 5), Gyárváros: Sandovicj (Dacilor 19), Erzsébetváros: Roxin (Axente Sever-tár), Józeffváros: Roxin (Axente Sever-tár), Meala: Chioreanu.

LÉGOLTALMI TENDŐK

Minden házban légvédelmi tűzoltókülönítményt kell szervezni

— Az aradi légvédelmi körzet parancsnokának fontos rendelkezései —

Aradvaros vezetősége rendeletet adott ki a bombatámadások által okozható esetleges tüzek elleni védekezés megszervezésére. A rendelet szerint az összes aradi közintézmények, magánvállalatok és háztulajdonosok kötelesek a gyújtóbombák által keletkező tüzek eloltására különítményeket megszervezni, kiképezni és felszerelni. Minden épületben éjjeli szolgálat szervezendő, amely a szükséghez képest riasztja és működésbe helyezi a tűzoltókülönítményeket. A tíz lakásnál kevesebbel rendelkező épületeknél a különítmény felszerelendő 1—2 hordozható ládával (15—20 kiló homokkal), 2 vödörrel, 3 lapáttal és 2 kanna-val. A több, mint 10 lakással rendelkező épületeknél a fenti felszereléseken kívül el kell helyezni minden emeletre egy tűzoltókészülékét (estinctor cu spuma) és három padlást. A padlásokat ki kell üríteni a gyúlékony anyagtól (papír, butor stb.), míg a fából készített rekeszek lebontandók és eltávolítandók. A padlás összes faalkatrészeit mésszel vatagon be kell vonni. A padlásra 2—3 centiméter vastag homokréteg szórandó, míg több helyen homokból halmot kell létesíteni és a szétszórásához a szükséges lapátokat elhelyezni. A kezdődő tűz eloltása céljából a padlás feljártához vízzel telt hordó, vödörök és kanna helyezendők, a padlás kulcsát pedig olyan helyre kell tenni, ahol a különítmény bármely tagja, minden pillanatban megtalálhatja. Minden épületben látható helyen ki kell függeszteni a tűzoltóság telefonszámát:

12-12 és 23-21, valamint a mentők telefonszámát: 13-39.

Minden épületben bármely pillanatban használható óvóhelyet kell szervezni és felszerelni, ezek éjjel-nappal látható jelzéssel ellátandók. Ahol az épület alagsora óvóhely céljaira nem használható fel, ott árkot kell ásni az udvaron, kertben, vagy beépítetlen területen. A nyilvános árkok bepisztítása, vagy megrongálása szigorúan tilos. A feljelentőket 500—1000 lei pénztalamban részesítik.

Minden épületben egy légvédelmi főnöknek kell lennie, aki a ház lakói közül megszervezi, vezényeli a különítményt és végrehajtja az épület összes védelmi munkálatait. Egyetlen személynek nincs joga visszautasítani ezzel a védelmi szervezkedéssel kapcsolatos megbízást. Abban az esetben, ha a tulajdonos a házban lakik és nem teljesít katonai szolgálatot, ő a vezető és felelős a szervezésért. A fenti rendelkezéseket a rendelet nyilvánossághozataltól számított 3 napon belül kell végrehajtani. A rendelet meg nem tartóit 500—50.000 lejre terjedhető pénzbírsággal és 6 hónaptól 2 évig terjedhető elzárással büntetik.

A rendelet végrehajtását a helyszínen ellenőrzik a légvédelmi és katonai tűzoltói parancsnokság, a rendőrkezesura és a városi MONT hivatal közegei, akiknek jogukban áll 500—2000 lejre terjedhető bírságot kiszabni, vagy pedig jegyzőkönyvet eljuttatni a hadbírószághoz a lemagasabb büntetés alkalmazása céljából.

Spórt

A Háborus-Bajnokságban az FC Craiova biztosan vezet

A Háborus-Bajnokságot folyó mérkőzések során Iurnu-Severinben a sibiu-nagyszobeni Universitatea meglepetésre 0:0-ás elődöntetlen eredményt ért el az elővaszkok között levő CFR együttesével szemben. A vasárnapi mérkőzések után a Háborus-Bajnokság táblázata így alakult:

1. FC Craiova	16	10	6	—	58:18	26
2. FC Rapid	16	9	3	4	45:28	21
3. Venus	16	8	2	6	34:37	18
4. CFR	16	8	2	6	26:21	18
5. Sp. Student.	16	6	5	5	35:28	17

6. Unirea Tr.	16	7	3	6	46:29	17
7. FC Ploesti	16	5	6	5	24:31	16
8. Gloria CFR	16	7	2	7	29:33	16
9. Juventus	16	4	5	7	32:35	13
10. Universit.	16	4	5	7	31:38	13
11. Carmen	16	4	2	10	22:43	10
12. ACFR	16	3	1	12	22:63	7

TOVÁBBI HŐSÖK-KUPAJA MÉRKŐZÉSEK

Sibiu-Nagyszob: Arsenal—UM Cugir 1:0 (1:0). Braila: FC Braila—Franco-Romana 2:0 (0:0.)

Három fordulóval a befejezés előtt

a magyar NB I-ben még nem tisztázott a bajnoki cím és a kiesés kérdése. A döntést alighanem már csak az utolsó tavaszi bajnoki vasárnap eredményei hozzák majd meg. A bajnoki címért folyó küzdelemben a Csepel és a NAC szinte egyformán esélyes, mert a Csepel pillanatnyi két pontos előnye a még hátralévő három fordulóban behozható. Sőt elméletileg még a Ferencváros is versenyben van, ha — és ez azonban nem valószínű, a Csepel és a NAC már egyetlen pontot sem szerez a hátralévő három mérkőzésén. Ha most átugorjuk a helyezésekért folyó ugyancsak komoly versengést, akkor úgy találjuk, hogy a kiesés ellen életre-halálra harcolók végküzelmében még hét csapat vesz részt

és közülök még a 23 pontcsak sem érezhetik magukat biztonságban. A bajnokság jelenlegi állása a következő:

1. Csepel	27	18	3	6	84:49	39
2. NAC	27	17	3	7	80:47	37
3. Ferencv.	27	14	5	8	80:45	33
4. Gamma	27	11	10	6	63:47	32
5. SalBTC	27	12	8	7	66:58	32
6. Újpest	27	12	6	9	72:65	30
7. Vasas	27	12	5	10	54:46	29
8. Szolnok	27	12	4	11	68:53	28
9. Újvidék	27	10	6	11	49:56	26
10. Elektr.	27	9	5	13	57:50	23
11. Kispest	27	9	5	13	52:59	23
12. DiMAVAG	27	7	8	12	46:70	22
13. KolAC	27	9	4	14	56:64	22
14. Haladás	27	7	7	13	55:85	21
15. Törekvés	27	6	6	15	36:73	18
16. Szeged	27	7	3	17	50:101	17

CORSO-MOZI, Arad TELEFON 23-14
Előadások 3, 5, 7 és 9 órák

Ma. Viharos éjtszaka

A román művészet legnagyobb nevei A film írója: CARAGIALE.
Rendezője: GEORGESCU. Zeneszerzője: CONSTANTINESCU.
Szereplők: FLORICA DEMION, MARIA MAXIMILIAN, GH. CIPRIAN, GH. DEMETRU.

— AZ ARADI HAVI SZEMLE első száma már a nyomdai előkészítés állapotában van. A kezdés láza futti a szerkesztők és amint értesülünk, arra törek-szenek, hogy mindjárt az első számmal meggyőzzenek mindenkit arról, hogy a Havi Szemle nemcsak kielégíti, hanem fel-ül is mulja a hozzá fűzött várakozást. Valóban sok függ az első szám tartalmától és kontóssától. Az igényességet nem is veszítik szem elől a szerkesztők. Tudják, hogy alapos bírálatot kell a Havi Szemlé-nek kiállania, s azért tartalomban és kül-sőben úgy maguk gyakorolva előbb a komoly bírálatot, nyugodt lelkiismerettel akarják az olvasók elé állni, kielégítve az igényeket, a várakozást. Készséglen, hogy a Szemle megjelenése esemény lesz művelődési életünkben. Azért is, mert ne-héz feladatokkal kellett megbirkóznia azoknak, kik e keresztény és nemzeti szellemi irodalmi folyóirat megjelenésé-nek ügyét a szívükön hordták és mert szellemi életünk megelevenítéséről, a hely-es tájékoztatás, esetleg irányítás lehe-tőségéről van szó. Irodalmi esemény elé-nézünk és megvan minden okunk arra, hogy ezt az eseményt örövendzéssel vár-juk és fogadjuk. Hogy mennyire meszse van e folyóirattal összefüg-gően a legvalóbbi olyan gondolat is, mintha itt akár a legkisebb mérté-kben anyagi érdekek szerepelhetnének, annak bizonyítása az az elhatározás, hogy a szerkesztőség újabb alapos szá-mvetés után az egyes nélfelvők árát az előbb 60 lejben megállapított ár helyett, 50 lejben állapította meg.

Kedvezményes jövedelmezőségi arányszám a szövetkezetek részére

București. A hivatalos lap május 20-i 116. száma 252.867. szám alatti pénzügyminiszeri rendelettel közöl a folyó pénzügyi évre megállapított jövedelmezőségi arányszámoknak egyes egyéni és társas cégek részére való csökkentéséről.

A rendelet kimondja, hogy azoknak az egyéni cégeknek jövedelmezőségi arányszámát, amelyek olyan személyek tulajdonában vannak, kik valamely testrészüket a háborúban elvesztették (mari mutilati), felére csökkentik.

Az arányszám csökkentése 30 százalékos a falusi, munkás- és tisztviselő szövetkezetek, valamint ezek szövetségének részére.

A kedvezmény csak azokra az arány számokra vonatkozik, amelyek az említett egyéni cégek, szövetkezetek vagy szövetkezeti szövetségek tevékenységét érintik.

Rádió

MAJUS 26, SZERDA

Bucuresti: 6.55 Hírek és reggeli zene. 12.45 Gazdasági és kulturális hírek. 13: Bajtársi óra. 13.50 Német hírek. 14: Hírek. 14.30: Zenekari előadás. 15.30 Könyvi zene. 15.40 Katonák üzenetei. 16.40 Hírek oroszul. 17. Zenekari előadás. 18 Bécsi zene. 18.30 Zenekari előadás. 19 Hírek németül. 19.15 Hegedűjáték zongorakísérettel. 19.45 Hírek. 20 Kulturális előadás. 20.15 Hegedű-játék. 20.40 Idegen írók. 21 Német óra. 22 Hírek, sporteredmények. 22.20 Könyvi zene.

Radio Moldova: 13 Román zene. 13.30 Hírek. 13.45 Jazz. 14.30 Könyvi olasz zene. 18.30 Román népzene. 19 A festői Moldova. 19.15 Régi zene. 20.35 Szórákzóatózó zene. 21 Hírek. 21.15 Színházi előadás.

Budapest I.: 6.40 Torna. 7 Hírek. 7.15 Reggeli zene. 10 Hírek. 10.15 Zenekari művek. 11.15 Énekszámok. 11.40 Elbeszélés állatokról. 12.10 Postászenekar. 12.40 Hírek. 14 Szórákzóatózó zene. 14.30 Hírek. 15 Fuvós zenekar. 15.30 Csodagyermek. 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul. 16.45 Hírek. 17 Énekszámok. 17.40 Technikai kutatások. 18 Zenekar. 18.50 Ady-anthológia. 19.45 Hanglemez. 20.45 Közvetítés. 21 Népdalok. 21.40 Hírek. 22 Előadás. 23 A szlovák rádió műsorának közvetítése. 23.50 Hírek.

Budapest II.: 18 Hírek olaszul. 19.15 Ros-sini műveiből. 19.45 Előadás. 20.15 Beethoven skót dalaiból. 21 Hírek.

Apróhirdetések

POLOSKAIRTAST, parketta-suroást vállalkozók. Arad, Oituz-utca, 111, vagy szíveségből Girauschek borbélynál. Eminescu-utca, 28, Lovas Károly. (648)

MŰ-TOMEST (stoppolást), mű-szöveget, nyakkendő-fordítást legszebben, legmegbízhatóbban készítünk. Arad, Avram Iancu-tér 2, első emelet. (423)

HÁZAK, FOLDEK, szőlők, malmok eladása, telek, cseréje minden árfokozatban. Hatschek-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95. (576)

KIS TARGYAK galvanizálásához való barangokat vennénk. Ajánlatokat Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1618)

BETONTEGLA és könnyű salaktégla ócsón kapható Bulla cementipartelep, Arad, Dr. Ioan Suciu-ut 52. (1619)

JRINÓ délelőttre vagy délutánra gyermek mellé ajánljuk. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1620)

ANGORA-nyulszórt a legnagyobb napi áron veszek. Angora Periam. Átvételi hely: Palásthy, Arad, Sarmiseghetuza-utca 28. (1621)

ELADÓ új cserépkályha, kettős ajtóval, 43-as, jó fekete csizma. Arad, Luptei-tér 5. (1622)

MINDENEST kis családhoz alkalmazok. Arad, Metianu-utca 1. házmasternél. (1623)

BALKAROS Pfaff-féle új cipészvarrógép eladó. Arad, Alexandru Gavra-u. 18. (1624)

ÖNÁLLÓ FIZETŐLEANYOKAT és jó családból való tanulóleányokat alkalmaz. Tóth varrodája, Arad, Avram Iancu-tér 3. (1625)

MEGBIZHATÓ, idősebb magános nőt alkalmazunk 2-tagú családhoz, kisebb háztartás vezetésére. Arad, Cantacuzino-utca 31. (1626)

KORLÁTLAN mennyiségben asznál fedőszög kapható. Arad, Gheorghe Lazar-utca 1-3 szám, házfelügyelőnél. (1627)

KIFOGASTALAN szakácsnőt vendéglőbe, azonnal alkalmazunk. Érdeklődni Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1628)

KORSZERŰ villanygramofon, erősítővel, tánc- és művészlemezekkel eladó. Arad, Seminarului-utca 5, hátul, az udvarban. (1629)

ARU-KÉPVISELETET keres az egész ország területére kereskedelmi állalat keresztyén hadmentes vezetője. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1630)

ERŐS FIFUTÓ-FIUKAT jó fizetéssel alkalmazunk Ciszter, asztalos, Arad, Bihorului-ut 24 szám. (1631)

FELTETLENŰL ügyes bejárónót, jó fizetéssel azonnal alkalmazunk. Arad, Florilor-utca 3. (1632)

KÖMİKÖ, táblákkal eladó. Cim Reclama-nál Arad, Eminescu-u. 4. (1633)

IRÓGÉP eladó. Dr. Ciato közjegyző. Arad, Regina Maria-körút 19. (1634)

ÜGYES varróleányokat alkalmazunk Winterpitz-varroda, Arad, Regina Maria-körút 18. (1645)

HATSCHKEK-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Távbeszélő 16-95. Házajánlatai. Összegek ezrekben. 25.000: belvárosi bérház. — 15.000: aradmegyei négyhengeres ma. om. — 8000: egyemeletes bérház. — 7000: üzletes ház kettős telekkel. — 4000: központban kettős telekkel, nagyjövendelmű átjáróház. — 2500: pácánál nagyjövendelmű sarokház, új épület. — 2200: Carol-körút mellett cca 300-öses telekkel, 3-szobás családi ház. — 1800: ötlakásos nagykertű, másodikkerületi. — 1300: Vlaicu-utnál négylakásos, nagy kerttel. (1636)

ÓCSKA TEGLA és homok szíveséggel eladó. Arad, Petru Rares-utca 88. Mossóty-telep. (1637)

JÓ ZONGORISTA keres zenészt bérbe. Miklós-fatelep, Arad, Cernat-tér 19. (1637)

GAZDASSZONY, aki minden házi munkát olgőzoz, magános urnál alkalmazást nyer. Arad, Andrei Muresianu-utca 1. (1642)

ELADÓ Fordson-tractor 6-os cséplőgép, 3-as kasán, 2 aratógép. Cim: Ioan Pogana, Nadlac. (1643)

Előadások 3, 5, 7, 9-kor

A két gránátos

Bajtársiasság, hősiesség, szerelem.

ONC-híradó.

20 HEKTOLEERTŐL 35 hektóig jó állapotban lévő borshordókat vennék. 3-4 darabot. Arad, Saguna-ut 184, Csaiós István. (1644)

ELADÓ 6 darab karpított épüdciszék jó állapotban és régi művi írásztal. Klein, Arad, Sinagogei-utca 6, emelet. (1639)

JÓL BEVEZETETT fatelep rőkés társat keres. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1640)

GYERMEKSZERETŐ nő gondozás alá venne egy vagy két gyermeket. Arad, Sava Raicu-utca 138. (1641)

FÜRDŐBERENDEZÉS, jégszeletrény, bor-és sörkimérő asztal, mákdaráló, tizedesmérleg, villanyesillár eladó. Kossikné, Arad, Tampa-utca 3, szerb templomnál. (1635)

MAKRAME asztalterítő 160x160 méretű. eladó. Megtekinteni d. e. 9-12-ig, d. u. 4-6-ig lehet. Timișoara IV., Bonnaz-utca 13. I. emelet, 7. (3608)

LABORÁNSNÓT alkalmaz Sárgegyőzszeretára. Timișoara III., Lahovary-tér (3787)

1-, 2- vagy 3-SZOBÁS. korszerű lakást keresek. Ajánlatokat „Komoly ajánlat” jellegre a timișoara kiadóba kérek. (3744)

KÜLÖNBEJÁRATU, butorozott szoba 1 vagy 2 személy részére kiadó. Ugyanott eladó középtermetre való kosztim, valamint bébi-holmik. Megtekinthetők 1-3 óra között. Timișoara II., Noua-u. 12, Fuchs. (3745)

50-EVEN FELÜLI NŐ mindeas szakácsnőnek menne. Timișoara II., Matasarilor-u. 11. (3746)

KÜLÖNBEJÁRATU, központi fekvésű, válaszfalakkal butorozott háló, valamint hozzátartozó uriszoba, fürdőszoba, használatlalt, két személy részére is alkalmas. parkkal, szemből, azonnal kiadó. (Nem zóna.) Ajánlatokat „Jó lakás” jellegre a timișoara kiadóhivatalba kérek. (3809)

GYERMEKKOCSI, világos, korszerű, tönör, eladó. Wächter, Timișoara IV., Iancu Vaccarescu-u. 30. (3722)

KERTISZÉK, szép, új, eladó. Brașov, Lunga-u. 65. 1. ajtó. Gusbethné. (3727)

50-EVEN felüli megbízható bejárónót jó fizetéssel felfogadnak. Jelentkezni 5-7-ig. Timișoara III., Iosif Gal-u. 5, 1 ajtó. (3720)

KÜLÖNBEJÁRATU, korszerű, központi fekvésű, zónamentes butorozott szoba június 1-től eladó. Érdeklődni Paur-konfekció üzletében, Timișoara, Regele Ferdinand-körút 6. (3721)

JUTANYOSAN eladó karesu termetre való szürke, gyapjuból készült női kosztim. Megtekinthető 8-1 között Timișoara V., Mircea cel Batran-u. 46. (3711)

HAZIVARRÓNÓT, jó munaerőt keresek. Cim: Timișoara IV., Popovici Barceanu-u. 59. (3712)

BUTOROZOTT szoba, szavatoltan tisztázott, június elsejére kiadó. Timișoara II., Lumei-u. 10, özvegy Nagyné, kapu alatt jobbra. (3713)

HEGROSAN, német gyártmányu, magasfeszültségű orvosi készülék, 25 betéttel, 110-185 Volt-ra, eladó. Schul, Timișoara. távbeszélő 25-68. (3714)

ELADÓ 2 bluz, 5 nyáriruha, sötétkék szoknya boleroval, továbbá egy pár barna, 37-es, valamint két pár sötétkék, 36-os félcipő. Schul, Timișoara I., Regina Maria-körút 14. (3715)

KIADÓ szép, különbejárati, butorozott szoba fürdőszoba-használatlalt, valamint mélyszintű (szuterén) lakás. Cim a timișoara kiadóhivatalban. (3837)

HAZASPART keresek kertés, családi házba. Az asszonynak fizetésért a takarításnál is segítenie kell. Timișoara III., Nisrului-u. 18. (3842)

KÉT CSALÁDI HÁZ eladó egy hold földel. Kardos-telep, V. utca, Dankó Mihály. (3723)

GYERMEKKOCSI korszerű, csontszínű, kitűnő fehér gumikkal, valamint gyermekágy eladó Timișoara IV., Fröbl-utca 36, II. em., 25. (4143)

KIADÓK butorozott szobák, valamint lakrész (garconier) fürdővel. Timișoara I., Eugen de Savoya-u. 8, I. em., 12. ajtó. Távbeszélő 13-59. (3728)

GYERMEKKOCSI, mély, valamint korszerű, világos sportkocsi eladó. Timișoara II., Matasarilor-u. 36. (3729)

FESTO-KESZÜLEK (Spritzaparát, teljes), ugymint pisztoly, gumi, kompresszor, szűrő tartály, gépkocsi vagy butorfestésre alkalmas, bevonulás miatt eladó. Timișoara II., Matasarilor-u. 36. (3730)

KÖZÉPKORU, megbízható, önálló szakácsnő, bejárónói állást keres. Nagyobb háztartásba is menne, hol szobaleány is van. Magános urhoz vagy hölgyhöz is menne minden házvezetőnek is június 1-re. Cim: Timișoara III., Ulpia-Traian-u. 33. Érdeklődni délután 3 órától lehet. (3732)

ELVESZETT egy táská, benne Zoltán Margit névre szóló személyazonosságai igazolvány. Megtalálóját a táskát pénzrel együtt megtarthatja, a többi benne lévő dolgot, a személyazonosságai igazolványával, jutalomért Timișoara, Gojdu-u. 9 sz. alatt, a házmasternek adja át. (3733)

BEJÁRÓNÓT, rendszeretöt, hetenként 3 napra felfogadnak. Timișoara III., Tolstoi-u. 11, Faragó. (3734)

ELADÓ kerevet (sézlong), továbbá összecsokkolt vaságy, szavatoltan tisztázott matraccokkal, Timișoara I., Buteanu-u. 20, 3. ajtó. A Banatia mellett. (3735)

KOMBINÁLT, diófából készült szoba, valamint kőristárból készült hálószoba eladó. Megtekinthető délelőtt 9-1-ig. Timișoara III., Prota Dragomir-u. 8, I. em., 5. (3736)

BAKANCS, 42-es, erős, kifogastalan állapotban lévő, eladó. Timișoara II., Telegrafului-u. 27, Risztics. (3737)

BUTOROZOTT szobát, fürdőszoba-használatlalt keres házaspár. (Nem zónában.) Timișoara, távbeszélő szíveségből: 45 89 1-2 között. (3738)

GYERMEKKOCSI, fehér, jó állapotban lévő, eladó. Timișoara, Luther-tér 3. a portánál. (3710)

SORTKOCSI, korszerű, valamint jó állapotban lévő kerevet (ottomán) eladó. Timișoara, Mercur-u. 10, 7. ajtó. (3717)

Ki ne emlekeznek a „Rigoletto” híres megszemélyesítőjének MICHEL SIMON-nak művészi alakítására. Ujra gyönyörködhetünk benne holnapról kezdve

A karaván

című filmben, ahol újra ROSSANO BRAZZI-val nyujt felejthetetlen élményt

Ma utoljára **A Z. 3-as okirat**

ÜZLETI elárúsonak és irodai kisegítésre jó családból való, három nyelvet beszélő női alkalmazottat keres előkelő üzleti vállalat. Csak komoly jelentkezők a timișoara kiadóhivatalban kapják a közelébbi címet. (6000)

VESZEK csakis kifogastalan állapotban lévő női kerékpár. Ajánlatokat a timișoara kiadóhivatalba kérek ár és gyártmány megjelölésével. (6000)

ELVESZETT Timișoaran az Areadna-és a Lidia-utca közötti utcaközön barna, férfi félcipő. Megtalálóját szíveskedjék jutalomért a timișoara kiadóhivatalban átadni. (6000)

HÁZHELY Timișoaran az Erzsébetvárosban eladó. Értekezni Timișoaran 27-15 távbeszélő szám alatt lehet. (3698)

ÁTADOK 110 voltos villanykörtéket 185 voltos villanykörtékért. Orich, Timișoara II., Joffre-utca 7. (3723)

2-SZOBÁS korszerű lakás Timișoara, IV. kerületi temető közelében, butorozott lakrész (garconier) Politechnikanál kiadó. Orich-iroda, Timișoara, II. Joffre-utca 7. (3724)

HÁLÓSZOBA, citromfából készült, eladó Timișoara I., Lonovici-utca 1, III em., 13 ajtó. (3725)

MATRACOK, továbbá sportkocsi, férfikalapok, női tavaszikabát, pafefon lemezekkel, mind kifogastalan állapotban, eladó. Timișoara, Mercur-u. 8, 6. ajtó. (3716)

URANIA filmszínház, Arad TELEFON 12-32

Ma és mindennap: 2 órai félrengelő kacagás. Ha teledni akarja minden bújást-baját, nézze meg **PAF ÉS PATACHON-T** mint

Víg muzsikuskokat

ONC-híradó. Foglalja le ne yét előre. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

ÜGYES LEÁNYOKAT felfogadnak könnyű munkára. Timișoara I., Braila-u. 2, 4. ajtó. (3739)

MŰVELT nagyobb tanuló lány, kinek a fényképészethez kedve van, alkalmazást nyer fizetéssel Foto Dörnernél, Timișoara II., 3 August-u. 21. (3740)

ELADÓ 2-szobás lakás butorral, külön öntfűtő fürdőszobával együtt. Fogászati butorral együtt, vagy külön. Megtekinthető délután 1-3-ig. Eladó még ugyanott, „Diel” villamos gramofon. Timișoara IV., Bratianu-u. 22, Brück-cég. (3741)

IDŐSEBB, rendszerető, dolgozó házaspárt, házmasteri teendő elvégzésére, melőbbre keresünk villába. Timișoara III., Remus-u. 7. Jelentkezni délután 1/2-3 között. (3742)

POLOSKAIRTAST vállalkunk mérsékelt áron. Jegyezze fel címünket: „Polux” Timișoara II., Samuil Micu-u. 18. (A Városony mellett.) (3743)

FŐZNI TUDÓ MINDENEST azonnal felfogadnak. Jelentkezni reggel 11-ig, este 6-10-ig. Timișoara, Take Ionescu-u. 23, I. em., 7. Ugyanott eladók teljesen jó állapotban lévő kosztümök, bluzok, ruhák, cipők, továbbá régi művi óra, valamint vitrin-tárgyak. (3726)

ELADÓ fejőstehén borjuval együtt, napi 2 liter tejrel. Megtekinthető. Calea Aradului, Brautfahrt-csárda mellett. Str. Liege 6 szám alatt. (3726)

ELADÓ két súp, vörösróka-nyakbavető (boa) kézműlegítővel (muffal), valamint két pár 37-es női cipő. Megtekinthetők 1-3-ig, 6-9-ig. Timișoara III., Cimotei Cipariu-u. 11, földszint 2. (3718)

JÓL FŐZŐ bejáró szakácsnő állást keres. Timișoara I., Solderer-u. 5. (3719)

Kétszárnyas ablak és épületfa eladó. Cim: Freidorfal-Nou, XVII. utca 33. szám.

FORUM-MOZI ARAD távbeszélő 2-10

Ma, felejthetetlen zenei élmény, a legnagyobb spanyol hegedűművész élete, szerepe és családja, Havannában, III. Napoleon udvarában és a bécsi császári palotában lepegegő, hatalmas kiállítási, zenés filmesemény.

Sarasate

(A spanyol szerenád)
Marcher ta Carocio, Alfredo Mayo